

یادداشت

جنگ در اوکراین فرسایشی می شود

محسن پاک آیین

کارشناس مسائل بین‌الملل

خروج نیروهای آمریکایی از افغانستان، استقرار ثبات در عراق، نابودی بخش عمده‌ای از گروه‌های تروریستی تکفیری در سوریه و چشم انداز برقراری آتش‌بس در یمن، کاهش رونق بازار تسلیحات را در پی داشت و پیش بینی می‌شد که برای پایان دادن به رکود این بازار، جنگ جدیدی ایجاد شود. در این روند، قرعه به نام اوکراینکه دارای شرایط مساعدتری بود، افتاد. وعده حمایت‌های ناتو از زلنسکی و تحریم روسیه با ابزارهای اطلاعاتی، رسانه‌ای و سیاسی، حمله این کشور به اوکراین را رقم زد، انتافنی که مطلوب کمپانی‌های تولید و فروش تسلیحاتی غرب بود. در پی جنگ اوکراین، فروش تسلیحات نظامی آمریکا و همچنین کشورهای غربی به شدت افزایش یافت و امروز بسیاری از کارشناسان معتقدند که یکی از اهداف این جنگ در کنار تضعیف روسیه، زمینه‌سازی برای رونق یافتن بازار تسلیحات بود. در روزهای اخیر هفت کشور صنعتی جهان در نشست لیتوانی (۲۲ تیر) به ارزش ۵.۱ میلیارد دلار کمک نظامی به اوکراین متعهد شدند. این مبلغ در قالب به‌اصطلاح کمک‌های نظامی به شرکت‌های بزرگ سازنده سلاح پرداخت می‌شود تا برای تداوم جنگ اوکراین، تسلیحات غربی به این کشور صادر کنند. متعاقب این تصمیم آلمان، اعلام کرد به‌زودی ۷۰۰ میلیون یورو اسلحه، شامل تانک، موشک‌های پاتریوت و خودروهای زرهی به اوکراین تحویل می‌دهد. فرانسه هم از ارسال موشک‌های دوربرد «سکالپ» به اوکراین خبر داد. ائتلافی شامل ۱۱ کشور از جمله دانمارک و هلند نیز اعلام کردند آموزش خلبان‌های اوکراینی بر جنگنده‌های اف-۱۶ را آغاز می‌کنند. همچنین دولت نروژ تصریح کرد طی سال جاری میلادی پهپادهای بسیار کوچک، سامانه‌های دفاع هوایی و مواد غذایی برای سربازان به اوکراین ارسال می‌کند. آمریکا بزرگ‌ترین فروشنده سلاح به اوکراین نیز بخش عمده‌ای از این ۵.۱ میلیارد دلار را برای فروش سلاح به اوکراین دریافت خواهد کرد. شرکت‌های تولید کننده سلاح در آمریکا، تا پایان سال ۲۰۲۲، حدود ۲۰ میلیارد دلار برای تسلیح اوکراین فروش داشتند که این مبلغ حدود دو برابر مبلغی است که آمریکا در سال ۲۰۲۱ به ۱۲ مقصد دیگر از جمله افغانستان (۱.۴ میلیارد دلار)، اراشی اشغالی (۳.۳ میلیارد دلار) و مصر (۳.۱ میلیارد دلار) اختصاص داد. بیرون لیبرال دموکراسی که خود را حامی صلح و حقوق بشر می‌دانند، نام فروش سلاح به اوکراین را کمک و انجام تعهدات امنیتی نامیده‌اند در حالی که تداوم جنگ، نتیجه‌ای جز ناامنی و ویرانی و کشتار انسان‌ها نداشته است. «هانا هومستد»، تحلیلگر سیاست در مرکز سیاست بین‌الملل که بر تأثیر تجارت تسلیحات آمریکا در سراسر جهان تمرکز می‌کند، می‌گوید: «برخی از تسلیحات ارائه شده به قدری پیچیده هستند که ارتش اوکراین در نحوه استفاده از آنها آموزش ندیده است.» آمارها نشان می‌دهد که پس از آغاز جنگ اوکراین، ارزش بازار شرکت تسلیحاتی شرکت «پتو تکنولوژی» از ۱۲۸ میلیارد دلار در ابتدای سال ۲۰۲۲ به ۱۵۵ میلیارد دلار رسید. شرکت تسلیحاتی «لاکهید مارتین» تا سال ۲۰۲۲ با ارزش ۹۸ میلیارد دلاری آغاز کرد و تا پایان سال، این رقم به ۱۲۷ میلیارد دلار رسید که برای خود یک رکورد بود. «لاکهید مارتین»، شرکتی است که موشک‌های «همپارس» را تولید می‌کند. شرکت «نور تروپ گرومن» نیز سال ۲۰۲۲ را با ۶۱ میلیارد دلار آغاز کرد و با ۸۴ میلیارد دلار به پایان رساند. شاید به همین دلیل است که برای کاهش وابستگی به تسلیحات آمریکا، از اواخر فوریه ۲۰۲۲، کشورهای اتحادیه اروپا متعهد شدند که زرادخانه‌های خود را تا صدها میلیارد دلار افزایش دهند و آلمان به تنهایی قصد دارد ارتش خود را به میزان ۱۰۰ میلیارد دلار در سال مدرن‌سازی کند. در این رابطه شرکت آلمانی «راین متال» تولیدکننده اسلحه، بالاترین درآمد خود را در ماه می گذشته به ثبت رساند و شاهد افزایش ۲۷ درصدی سود و افزایش ۵۵ درصدی سهام در یک سال بود. روسیه تا قبل از جنگ اوکراین دومین صادرکننده سلاح بود، اما رکود نسبی صنایع دفاعی و کاهش چشمگیر فروش تسلیحات مسکو، به اعضای ناتو اجازه داد تا سهم روسیه را در بازار اسلحه، تصاحب کنند. به همین دلیل فرانسه سعی دارد تا جایگزینی روسیه به عنوان تأمین‌کننده اصلی تسلیحات کشورهای جهان از جمله هند شود. اگرچه آمریکا نیز بازار پرسود واردات هند را هدف قرار داده است. جنگ اوکراین، کشنده، مخرب و پر هزینه است، اما سود سرشاری برای کمپانی‌های تسلیحاتی غرب دارد و به همین دلیل پیش‌بینی می‌شود این جنگ ویرانگر تا زمانی که فروش تسلیحات به اوکراین امکان داشته باشد، ادامه یابد. زلنسکی مصمم است روسیه را شکست دهد و سرزمین‌های تحت کنترل مسکو از جمله کریمه را پس بگیرد و این دقیقاً همان چیزی است که فروشنده‌های اسلحه می‌خواهند. روسیه نیز با توجه به هزینه‌های سنگین انسانی، مالی و حیثیتی حاضر نخواهد شد بدون حفظ ۲۰ درصد از خاک اوکراینکه در اختیار اوست، دست از جنگ بکشد. امروز تبدیل جنگ اوکراین به یک جنگ فرسایشی و طولانی مدت در برنامه کشورهای فروشنده سلاح قرار گرفته و به همین دلیل، طرح قابل توجهی از سوی کشورهای غربی برای مذاکرات صلح بین روسیه و اوکراین ارائه نخواهد شد. لذا نباید منتظر گفت‌وگوهای صلح برای پایان جنگ اوکراین بود و همان‌گونه که رهبر معظم انقلاب اسلامی گفتند: «منافع کمپانی‌های تولید و فروش تسلیحاتی غرب، در ادامه جنگ در اوکراین نهفته است.»

حسن بهشتی پور در گفت و گو با «آرمان ملی»:

از مواضع اخیر روسیه نباید به سادگی عبور کرد

روسیه به خنجر از پشت زدن به ایران عادت کرده است

در ساختار تصمیم‌گیری روسیه

باسه جریان فکری مواجه هستیم

روسیه به دنبال افزایش نفوذ خود

در بین کشورهای عربی است

دوشنبه
۱۴۰۲ • ۰۴ • ۲۶
۲۰ ذی‌الحجه ۱۴۴۴ / ۱۷ جولای ۲۰۲۳

سال پنجم
شماره ۱۶۰۰

armanmeli.ir

مواضع اخیر روسیه برای خوش خدمتی به امارات است

«آرمان ملی»- احسان انصاری: مواضع اخیر روسیه به چه معناست؟ چرا برای روسیه منافع کشورهای عربی نسبت به ایران به عنوان متحد استراتژیک در اولویت قرار دارد؟ رفتار اخیر روسیه نسبت به ایران چه تأثیری در روابط دو کشور دارد؟ «آرمان ملی» برای پاسخ به این سؤالات با حسن بهشتی پور، تحلیلگر روابط بین‌الملل گفت‌وگو کرده است. بهشتی پور معتقد است: «مساله زمانی جدی تر می‌شود که این بیانیه در مسکو و تحت مدیریت روس‌ها امضا شده است. در واقع در نشست مشترک شورای همکاری خلیج فارس و مسکو این بیانیه امضا شده است. من این موضوع را از چشم لاوروف و جریان طرفدار اسرائیل در حاکمیت روسیه می‌بینم. معتقدم اگر ایران در این زمینه کوتاه بیاید، ممکن است این پالس به طرف مقابل ارسال شود که ایران در موضع ضعف قرار دارد و واکنش نشان نمی‌دهد. در این صورت باید شاهد اقدامات بیشتری از این دست در آینده هم باشیم. ایران یک بار برای همیشه باید از موضع قدرت با روسیه برخورد کند تا روس‌ها بفهمند وقتی بحث حاکمیت ملی و تمامیت ارضی مطرح شود ایران و ایرانی کوتاه نخواهند آمد.» در ادامه ما حاصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

مواضع اخیر روسیه نسبت به ایران و همراهی در بیانیه ضد ایرانی در باره جزایر سه گانه یا کشورهای عربی با واکنش‌های زیادی همراه شده است. چرا روسیه در حالی که متحد استراتژیک ایران به شمار می‌رود چنین رویکردی را در پیش گرفته است؟

روسیه در سال‌های اخیر تلاش کرده که نفوذ و حضورش در خلیج فارس را افزایش دهد و حدود سه سال پیش طرح صلحی را برای خلیج فارس ارائه داد که هیچ کشوری از آن استقبال نکرد. دلیل این موضوع نیز این است که روسیه واقعا وزن و جایگاه تأثیرگذاری زیادی در حوزه خلیج فارس نداشت که بخواهد این طرح صلح مورد توجه قرار بگیرد. نه ایران از این طرح صلح استقبال کرد و نه طرف‌های شورای همکاری خلیج فارس توجه چندانی کردند. اما بعد از اینکه روسیه توسط کشورهای غربی تحریم شد، کشورهای امارات و عربستان سعودی یک نوع همکاری نزدیک را با روسیه برقرار کردند. عربستان برای توازن بخشی روابطش با آمریکا و گرفتن امتیازهای بیشتر از طرف آمریکایی‌ها سعی کرده با روسیه در بازار نفت همکاری کند. به‌رغم اینکه بایدن شخصاً از عربستان سعودی خواست که تولید نفت را با هدف کاهش قیمت نفت و کاهش نیاز به نفت روسیه افزایش بدهد ولی عربستان سعودی چنین کاری نکرد بلکه از طریق اوپک پلاس با روسیه هماهنگ بود. این همراهی اهمیت فوق‌العاده‌ای برای روسیه داشت و توانست در بازار انرژی تولید را کاهش دهد و قیمت‌ها را حفظ و افزایش دهد. از سوی دیگر هم اماراتی‌ها فضای خیلی خوبی برای جذب سرمایه روسی فراهم کردند و الان امارات مرکزی برای دور زدن تحریم‌ها شده است. واقعیت این است که روسیه تصور می‌کند ایران در موضع ضعف قرار دارد و طرف مقابل هم این ضعف را احساس می‌کند و چنین موضعی را اتخاذ می‌کند. اگر آنها ما را در موضع قدرت می‌دیدند، یقیناً شاهد چنین موضعی گیری مداخله جویانه‌ای از سوی روسیه نبودیم. این بیانیه در مسکو صادر شده است و به نظر می‌رسد، هدفش دلجویی از امارات بوده است. از زمانی که تحریم‌های سخت غرب علیه روسیه اعمال شده است، امارات کمک شایان توجهی به روسیه برای دور زدن تحریم‌ها و حتی جمع‌آوری سرمایه‌های خارج شده از روسیه در پی جنگ اوکراین کرده است. بنابراین، به نظر می‌رسد که این موضع‌گیری اخیر روسیه، نوعی خوش خدمتی به اماراتی‌ها بوده است. خوشبختانه وزارت امور خارجه سفیر روسیه در تهران را فراخوانده و خواستار اصلاح این موضع‌گیری شده است و باید منتظر بمانیم و ببینیم آیا روسیه این اصلاح را اعمال می‌کند یا نه؟

روسیه در سال‌های اخیر تلاش کرده که نفوذ و حضورش در خلیج فارس را افزایش دهد و حدود سه سال پیش طرح صلحی را برای خلیج فارس ارائه داد که هیچ کشوری از آن استقبال نکرد. دلیل این موضوع نیز این است که روسیه واقعا وزن و جایگاه تأثیرگذار زیادی در حوزه خلیج فارس نداشت که بخواهد این طرح صلح مورد توجه قرار بگیرد. نه ایران از این طرح صلح استقبال کرد و نه طرف‌های شورای همکاری خلیج فارس توجه چندانی کردند، اما بعد از اینکه روسیه توسط کشورهای غربی تحریم شد، کشورهای امارات و عربستان سعودی یک نوع همکاری نزدیک را با روسیه برقرار کردند. عربستان برای توازن بخشی روابطش با آمریکا و گرفتن امتیازهای بیشتر از طرف آمریکایی‌ها سعی کرده با روسیه در بازار نفت همکاری کند

سخن شما به معنای این است که خوش خدمتی روس‌ها به امارات برای آنها از اتحاد استراتژیک که با ایران دارند از اهمیت بیشتری برخوردار است؟

در روسیه ما با یک دولت یکدست و یک جریان واحد در مقابل ایران مواجه نیستیم. سه جریان در روسیه وجود دارد. یکی جریان غربگراست، دیگری جریانی که به لابی صهیونیستی نزدیک است و سومی جریان ملی‌گرای نزدیک به آقای پوتین که سیاست‌های کرملین را طراحی می‌کند. در وزارت خارجه روسیه و خصوصاً در شخص آقای لاوروف گرایش‌های ضد ایرانی وجود دارد و این نشانه چندگانگی در دستگاه سیاست خارجی دولت روسیه است. بنابراین، احتمال هم وجود دارد که این

موضع‌گیری ناشیانه ریشه در نوعی اختلافات در داخل وزارت خارجه روسیه داشته باشد. شخص آقای لاوروف هم در جریان تصویب برجام و هم پس از برجام موضع‌گیری‌های ضد ایرانی زیادی داشته است و به هیچ وجه روی خوشی به توسعه روابط و مناسبات با ایران نشان نداده است. البته فشارهای لابی اسرائیل در داخل دولت روسیه هم می‌تواند در اتخاذ چنین موضعی نقش داشته باشد. به نظر من موضع ضد ایرانی، خلاف ادعاهای مطرح شده درباره تحکیم روابط پایدار میان تهران و مسکو است. روسیه با این نوع موضع‌گیری نشان می‌دهد که در تشخیص منافع خودش هم به نوعی دچار تردید شده است. کشوری که همه جوره خودش را درگیر جنگ اوکراین کرده است، هرگز مستحق چنین موضعی نیست. باید منتظر بمانیم ببینیم که آیا روسیه این موضع را اصلاح می‌کند یا نه؟ اگر این موضع تغییر نکند، یقیناً جمهوری اسلامی نیز باید در روابط خودش با روسیه تجدیدنظر کند. موضع‌گیری اردوغان در دیدار با زلنسکی و تأکید بر شایستگی اوکراین برای پیوستن به ناتو پیش از برگزاری نشست سران ناتو در لیتوانی یک نوع خوش خدمتی برای ناتو بود و اردوغان خواست با این کار، عضویت خودش در ناتو را نشان بدهد. البته سوئد هنوز به صورت کامل به ناتو نپیوسته است. در مقابل این خوش خدمتی قرار شده که اف ۱۶ها به ترکیه تحویل داده شود و این هم البته هنوز قطعی نیست. بعد از خرید اس ۴۰۰ روسی از سوی ترکیه، آمریکا تحویل اف ۱۶ به ترکیه را ممنوع کرد و البته در این تحولات به نظر می‌رسد، این تصمیم لغو نشود و ترکیه به اف ۱۶های مورد نیازش دسترسی خواهد داشت البته هیچ چیز قطعی نیست. موضع ضد ایرانی روسیه را من بیشتر به نوعی دلجویی از امارات و خصوصاً عربستان به دلیل خوش خدمتی‌هایی که در بازار نفت در دوران تحریم به روسیه کرده است می‌دانم و البته نقش چندگانگی موجود در دستگاه سیاست خارجی روسیه را هم نباید از نظر دور برداریم.

مواضع اخیر روسیه و احضار سفیر روسیه در تهران چه تأثیری می‌تواند در آینده روابط ایران و روسیه بگذارد؟

وزارت خارجه ایران سفیر روسیه را به خاطر موضع‌گیری اخیر این کشور در خصوص جزایر سه گانه و تمامیت ارضی کشورمان به وزارت خارجه فراخواند، اما از این رفتار روس‌ها به سادگی نباید عبور کرد. امیدوارم روسیه هم رویکرد منفی خود را تصحیح کند، چراکه موضوع تمامیت ارضی برای مردم ایران بسیار مهم است. البته برخی تحلیلگران مدت‌هاست درباره از پشت خنجر زدن روس‌ها هشدار می‌دهند. پس از تحریم‌های گسترده آمریکا و اروپا علیه روسیه، برخی کشورها مانند ترکیه

روسیه در سال‌های اخیر تلاش کرده که نفوذ و حضورش در خلیج فارس را افزایش دهد

و حدود سه سال پیش طرح صلحی را برای خلیج فارس ارائه داد که هیچ کشوری از آن استقبال نکرد. دلیل این موضوع نیز این است که روسیه واقعا وزن و جایگاه تأثیرگذار زیادی در حوزه خلیج فارس نداشت که بخواهد این طرح صلح مورد توجه قرار بگیرد. نه ایران از این طرح صلح استقبال کرد و نه طرف‌های شورای همکاری خلیج فارس توجه چندانی کردند، اما بعد از اینکه روسیه توسط کشورهای غربی تحریم شد، کشورهای امارات و عربستان سعودی یک نوع همکاری نزدیک را با روسیه برقرار کردند. عربستان برای توازن بخشی روابطش با آمریکا و گرفتن امتیازهای بیشتر از طرف آمریکایی‌ها سعی کرده با روسیه در بازار نفت همکاری کند

نگره

استراتژی اصلاح‌طلبان برای

انتخابات مجلس چیست؟

انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی که ثبت نام اولیه آن در تاریخ ۱۶ مرداد انجام می‌شود، به محل مناقشه بین اردوگاه اصلاح‌طلبان و اصولگرایان تبدیل شده است. مجادلات انتخاباتی چهره‌های سرشناس دو طیف سیاسی کشور شروع شده است. نقطه آغاز این جدال، گفت‌وگوی سعید حجاریان درباره شروط اصلاح‌طلبان برای حضور در انتخابات بود. گفت‌وگویی که از طرف اردوگاه رقیب با واکنش‌های تندی روبه‌رو شد. باهنر از شروط حاکمیت برای اصلاح‌طلبان گفت و خطاب به حجاریان گفت: «اگر خواستید وارد انتخابات شوید یک سری شرط و شروط است، اینها را بپذیرید بعد تشریف بیاورید.» با این حال باهنر تنها راه حیات اصلاح‌طلبان در عرصه سیاسی کشور را حضور در انتخابات، عنوان کرد. بررسی اظهار نظرهای افراد شاخص جریان اصلاح‌طلبی و همچنین مرور رسانه‌ها، نشان می‌دهد اصلاح‌طلبان هنوز استراتژی روشنی برای شرکت در انتخابات ندارند. اما آیا این انفعال در ماه‌های آینده ادامه خواهد داشت؟ برنامه اصلاح‌طلبان برای انتخابات مجلس در اسفند ماه چه خواهد بود؟ اصولگرایان چه می‌خواهند؟

بخشی از جامعه اصلاح‌نمی‌دانند سال انتخابات است

یک نماینده ادوار مجلس اظهار داشت: ورود جریانی خاص در عرصه قدرت کشور چه در انتخابات مجلس، چه ریاست جمهوری، منوط به عدم استقبال از انتخابات است و اگر کوچک‌ترین موجی در عرصه انتخابات ایجاد شود، آنها به پایگانی تاریخ خواهند پیوست. بعد از فرمایشات رهبر انقلاب، در ماه مبارک رمضان چه پالسی را از وزارت کشور، ستاد انتخابات و دستگاه‌های نظارتی دیدیم که متوجه شویم به دنبال تحقق سخنان ایشان درخصوص مشارکت و صلابت و رقابت باشند؟ غلامعلی جعفرزاده ایمن آبادی گفت: ستاد انتخابات باید به شکل فرهنگی، اجرای فرآیند رهبری را به مردم گزارش دهد و دغدغه‌های رهبری را برطرف کند. در عالم سکوت که نمی‌شود این کار را انجام داد. معتقدم هیچ اتفاق خاصی رخ نداده است؛ بنابراین تا زمانی که از دستگاه‌های برگزارکننده انتخابات، اقدام مثبتی دیده نشود، نه اعتدالیون و نه اصلاح‌طلبان تمایلی برای کاندیدا شدن ندارند. هر که صحبت از تحریم می‌کند، سخت در اشتباه است. ما چیزی به نام تحریم نداریم. شاید بهتر است بگوییم که اصلاح‌طلبان مایل هستند به عنوان گرم کننده انتخابات، در صحنه باشند. وی افزود: همه افرادی که در جناح راست سنتی تند جمهوری می‌گیرند و دوستدار نظام و ولایت و چهره‌های اسلامی نیز هستند، این دغدغه را دارند که شرایط فعلی، شرایط جالبی نیست. در نظر سنجی‌های اخیر مشخص شده که ۵۹ درصد مردم تهران اصلاح‌نمی‌دانستند که امسال، انتخابات برگزار می‌شود. شاید ۱۹ درصد مردم در انتخابات شرکت کنند. چه کسی باید این اعداد را تغییر داده و متحول کند.

آیا در تریبون‌های مجلس از حقوق مردم دفاع شده است؟

یک نماینده مجلس در دوره‌های پنجم و ششم گفت: جبهه اصلاحات با فراز و فرودهایی که طی سال‌های اخیر به عنوان یک جریان شناسنامه‌دار اثرگذار در سپهر سیاسی کشور تجربه کرده و اخیراً نیز انتخابات ریاست‌جمهوری را برگزار کرده است، نه تنها شرایط اجتماعی را رصد خواهد کرد، بلکه رفتار حاکمیت یکدست را نیز رصد خواهد کرد. شهربانو آمانی، اظهار کرد: اصلاح‌طلبان تمامی این موارد را با دقت مشاهده می‌کنند و بر اساس همین مشاهدات نیز تصمیم خواهند گرفت که چه رویکردی اتخاذ کنند. قطعاً تصمیم اصلاح‌طلبان با هماهنگی اعضای اصلی و مبتنی بر برد جمعی خواهد بود و راهبرد سیاسی خود در سال ۱۴۰۲ را به مردم اعلام خواهند کرد. وقتی برخی می‌گویند مردم عقلانیت لازم ندارند تا انتخاب کنند، در نتیجه سال‌های سال نیز همین شرایط ادامه یافته است و هر زمان قرار بود وزن فضا بازتر شود، که مردم امیدوی داشته باشند، افرادی که از وضعیت یکدستی ناکارآمد پیشرفت کشور نفع می‌برند وارد عمل می‌شوند و فرامی‌گویند: «ما هزینه داده‌ایم». اما نمی‌گویند مردم چقدر هزینه داده‌اند. شخصی مثل آقای باهنر که تجربه گرانسنگی دارد و در حاکمیت یک دست دوره آقای احمدی نژاد معتقد بودند که دوران اصلاح‌طلبان به پایان رسیده و میخ تابوت آنان نیز زده شده است، اکنون می‌گوید اصلاح‌طلبان باید در انتخابات شرکت کنند، اما مگر حضور اصلاح‌طلبان در انتخابات باز چه دیگران است.

اصلاح‌طلبان نیازی به دلسوزی ندارند

یک نماینده ادوار مجلس اظهار کرد: اصلاح‌طلبان در صفارایی با جبهه پایداری وارد انتخابات می‌شوند پیرموند گفت: اصلاح‌طلبان برای تصمیم‌گیری حضور در انتخابات نیازی به تذکر اصولگرایانی همچون باهنر ندارند. بهتر است اصولگرایان مشکل پایداری‌ها را حل کنند. اصلاح‌طلبان، بازرگانی، چون خاتمی و سیدحسین خمینی را دارند. نیازی نیست باهنر برای اصلاح‌طلبان دلسوزی و نسخه‌پیچی کند.